

Nederlands verboden!

Op 15 juni 1956 werd door de Nederlandse Rijksoverheid de Technische Hogeschool Eindhoven opgericht. Het was, na die in Delft, de tweede onderwijsinstelling op dit gebied in Nederland. Het onderwijs werd er, zoals op alle Nederlandse instellingen voor hoger onderwijs, in het Nederlands gegeven. Dat was op grond van de Wet op het hoger onderwijs, waarin staat dat er in dat onderwijs slechts bij wijze van uitzondering gebruik kan worden gemaakt van vreemde talen. Dat wil zeggen dat anderstalige colleges kunnen worden voorgeschreven, als de aard van de opleiding dat met zich meebrengt en dat gastdocenten, die onze taal niet machtig zijn, bij hun colleges een andere taal mogen spreken. De onderwijsinstelling dient de daaruit voortvloeiende communicatieproblemen natuurlijk wel op te lossen en ervoor te zorgen dat het verlaten van het Nederlands niet uit de hand loopt. Het gebruik van vreemde talen is volgens de wet per slot van rekening een uitzondering.

Technische Hogeschool Eindhoven in aanbouw (1962)

Ritzen

In het begin van de jaren negentig zorgde de toenmalige minister van Onderwijs Jo Ritzen (PvdA) voor grote ophef, toen hij aankondigde dat het hoger onderwijs stap voor stap zou overgaan op het Engels als onderwijstaal. De Tweede Kamer reageerde daar overwegend negatief op. Alle partijen, op de VVD na, spraken uit dat het Nederlands als lestaal zou moeten worden gehandhaafd. Minister Ritzen verklaarde daarna dat hij het bij nader inzien toch wel met de Kamermeerderheid eens was en nam zijn woorden terug. Dat was echter een schijnbeweging, want vervolgens werd het verengelsen van de universiteiten geruisloos in gang gezet en dat gaat tot op de dag van vandaag door. De minister (en zijn

opvolgers), alsmede de bestuurders van de universiteiten, werk(t)en van harte aan de verengelsing mee, onder andere door de ruimhartige financiering en facilitering van het wervingsprogramma voor buitenlandse studenten van de semi-overheidsinstelling Nuffic. De door de universiteiten gebruikte tactiek voor de verengelsing hield in dat er zogenaamd hoofdzakelijk in het Nederlands zou worden lesgegeven, maar in werkelijkheid werd, door misbruik te maken van de uitzonderingsbepaling in de wet, de omvang van het lesgeven in de Engelse taal telkens opgerekt. Het ministerie heeft lange tijd gedaan of zijn neus bloedde en deed de kritiek van Kamerleden van de PVV en de SP op de sluipende verengelsing af met de mededeling dat het allemaal wel mee viel en dat men zich verder niet te veel wilde bemoeien met het beleid van de onderwijsinstellingen op dit gebied.

Verraderlijk!

Inmiddels zijn een aantal universiteiten volledig verengelist. Daaronder vallen die van Delft, Twente, en Eindhoven. Niet alleen de colleges worden er in het Engels gegeven, maar ook de administratie moet alles in de taal van Albion doen. De "Eindhoven University of Technology" (de nieuwe naam van de Technische Universiteit Eindhoven) is nog een stap verder gegaan: Het gebruik van de Nederlandse taal is er in de vrije tijd **VERBODEN!** De studenten, docenten en het personeel dienen overal in de gebouwen Engels te spreken. In een Engelstalige brief aan bovengenoemde personen (zie bladzijde 2) wordt het gebruik van het Nederlands zelfs "verraderlijk" genoemd. Dat betekent dat op de gangen, bij de kof-

Verengelsing van het onderwijs maakt deel uit van de nieuwe wereldorde

fieautomaten, in de toiletten, in de kantines en zelfs in de bezemkast Engels dient te worden gesproken. Welke straf er zal worden opgelegd aan eventuele "verraders" is ons niet bekend, maar verwijdering uit de universiteitsgemeenschap is niet uit te sluiten. Het spreekt vanzelf dat Taalverdediging dit beleid schandelijk vindt. Wij vragen ons af waarom er door de regering niet wordt ingegrepen? Het uitbannen van de Nederlandse taal in deze Rijksinstelling is duidelijk in strijd met de wet.

Pamflet

Op taalgebied is er nu op de Eindhovense universiteit dus sprake van een noodtoestand. Het is volgens ons nog niet eerder voorgekomen dat in een Nederlandse overheidsinstelling het gebruik van de eigen taal niet meer is toegestaan. Het leek ons daarom de gelegenheid bij uitstek om ons nieuwe pamflet "studeren doe je beter in het Nederlands", uit te proberen (zie binnenpagina's). De beoogde uitdeelactie op de universiteit van Eindhoven is voorzien voor begin april en we hopen daarvan in de volgende Nieuwsbrief uitvoerig verslag te doen. Taalverdedigers die mogelijkheden zien om het vlugschrift in hun omgeving te verspreiden kunnen daarvoor bij de redactie een bestelling doen.

De brief van decaan Salet

Return address:			 TU/e EINDHOVEN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY
Colleagues and students Department of the Built Environment			
Date	Our reference	Your reference	Department of the Built Environment T +31 (0)40 247.5960 bwdecaan@tue.nl www.tue.nl
January 13, 2022	BE2022-1955002		
Subject: English			
Dear Colleagues and Students,			
Increasingly we are receiving complaints about the way we teach in English at our faculty and how we present ourselves as an international program through our curriculum.			
The problem has three sides to it.			
<ol style="list-style-type: none"> 1. The habits and practices we have developed to cope with the fact that we are a Dutch university teaching/doing research and administering our faculty in English 2. The level of the English used in our teaching and tutoring, research and administration 3. The international orientation of our international educational and research program 			
This needs to be explained at leisure. If you do not need the explanation but simply want to read what is required then please read what is written in blue .			
<ol style="list-style-type: none"> 1. We would like to remind all students and all staff that some of the habits we have acquired to cope with being Dutch in an English Speaking University in The Netherlands although innocently motivated, have an exclusionary effect that, though inadvertent, is insidious and destructive. Students and staff burdened with these habits feel excluded, wrong-footed and placed at a disadvantage and that is just about the worst thing possible for a healthy institution. So please read the following list of Do's and Don'ts and hold it up to yourself as a mirror. We are striving to be an inclusive faculty and this means that we have to do our best to not burden our international students and staff with an unnecessary and quite inappropriate guilt when their presence forces the conversation to change from Dutch into English, especially when that conversation (as during tutoring sessions or committee meetings) should have been in English in the first place. <ol style="list-style-type: none"> a. Do not start your class or meeting with the remark: "are there any international students or can we speak in Dutch?" or with phrases of similar ilk and intent. Assume the class or meeting needs to start in English. b. When in a meeting (or teams meeting) and there is a break, please continue in the language you were holding that meeting, which for clarity's sake should, strictly speaking, always be in English. 			

Hierboven ziet u een afbeelding van de Engelstalige brief van de decaan van de Faculteit Bouwkunde van de universiteit van Eindhoven, professor doctor ingenieur Theo Salet. Hier volgt de vertaling:

Vertaling brief van 13 januari 2022

Vooraf:

Het vertalen van deze brief uit het Engels heeft ons grote moeite gekost. Het Engels was van een zeer slechte kwaliteit. De brief is bovendien zeer slecht geschreven. Wij hebben sterk de indruk dat de brief geschreven is door iemand die het Nederlands onvoldoende beheerst en ook het Engels onvoldoende beheerst. Wij zijn er echter van overtuigd dat de kern van de brief in onze vertaling duidelijk naar voren komt.

"Onderwerp: Engels

Beste collega's en studenten,

Wij ontvangen in toenemende mate klachten over de wijze waarop wij onderwijs geven in het Engels in onze faculteit en hoe wij ons voordoen als een internationaal opleidingsinstituut.

De klachten zijn driedig:

1. De wijze waarop wij omgaan met het feit dat wij een Nederlandse universiteit zijn, die onderwijs geeft, onderzoek doet en onze faculteit bestuurt in het Engels.
2. Het niveau van het Engels dat wij gebruiken in ons onderwijs, onderzoek en bestuur;
3. De internationale gerichtheid van ons onderwijs- en onderzoekprogramma.

Dit vraagt om een reactie van onze kant:

Onder 1. Wij willen graag alle studenten en al het personeel er op wijzen dat sommige gewoonten die wij hebben aangenomen om te kunnen omgaan met het feit dat wij een Engelssprekende universiteit in Nederland zijn, weliswaar ongewild een buitensluitend gevolg hebben, hetgeen onbedoeld, verraderlijk en vernielzuchtig is. Studenten en personeel die te maken krijgen met deze gewoonten voelen zich buitengesloten, uit balans gebracht en achtergesteld en dat is precies wat wij niet willen als instelling. Lees daarom de volgende lijst van geboden en verboden en neem er een voorbeeld aan. Wij streven naar een inclusieve faculteit, hetgeen betekent dat wij moeten vermijden dat onze buitenlandse studenten en personeel een onnodig en ongepast schuldgevoel krijgen als zij merken dat hun aanwezigheid tot gevolg heeft dat de voertaal overgaat van Nederlands naar Engels. Dit is des te meer het geval omdat de voertaal in werkgroepen en vergaderingen zonder meer Engels behoort te zijn.

a. Begin het college of de bijeenkomst niet met de opmerking: 'zijn er buitenlandse studenten aanwezig of kunnen we Nederlands spreken?' of soortgelijke bewoordingen. Neem als uitgangspunt dat het college of de bijeenkomst begint in het Engels;

T. Salet

b. Als er een pauze in een (digitale) bijeenkomst is, blijf dan de taal van de bijeenkomst gebruiken, afgezien van het feit dat een bijeenkomst eigenlijk altijd in het Engels dient te worden gehouden;

c. Zeg niet tegen studenten en personeel van buitenlandse afkomst dat ze 'Google Translate' moeten gebruiken om Nederlandse woorden te vertalen in het Engels, woorden waarvan u zelf de vertaling niet weet of om teksten die niet in het Engels zijn opgesteld te vertalen;

d. Studenten: probeer inclusief om te gaan met alle medestudenten. Zorg er voor dat de samenstelling van onze studentenpopulatie redelijk is vertegenwoordigd in al uw verenigingen en activiteiten. Wees benaderbaar en gastvrij en woke. Zorg er voor dat jullie je niet schuldig maken aan de vorengenoemde taalmisbruiken. En neem als eerste de stap om met mensen om te gaan die niet tot je eigen taalgroep behoren. Wij zien dat er allerlei taaleilanden ontstaan. Dat is geen goede ontwikkeling. We moeten niet alleen geloven dat samenwerken goed is. We moeten het ook doen.

De leuze is: Op de campus = Engels aanzetten.

Onder 2. Wij zouden terecht trots moeten zijn op de geboekte vooruitgang in de ongeveer zeven jaar die zijn verstreken sinds de overgang naar het Engels als voertaal. De vooruitgang is bijna wonderbaarlijk te noemen. Maar we zijn er nog niet. Er is nieuw personeel uit verschillende landen en bestaand personeel dat het nog steeds moeilijk vindt om zich uit te drukken en het gesprek te voeren in het Engels. Er is zelfs personeel dat zijn Engels niet wil verbeteren of zich er niet van bewust is hoe slecht hun Engels is. De vraag of wij, of iemand van ons, de overstap naar het Engels wilden of niet en voorts de vraag of de overstap naar het Engels een goed of slecht idee was, is thans niet meer aan de orde. Wij hebben ons allemaal verplicht om onderwijs te geven op deze Engelssprekende universiteit en dus moeten wij de gevolgen aanvaarden.

Dit betekent eenvoudigweg dat al het personeel en alle studenten een eigen verantwoordelijkheid hebben om de spreekvaardigheid van het Engels te verbeteren met name als het gaat om de vaktaal die te maken heeft met de Faculteit Bouwkunde en de ei-

gen specialisatie. Het is de verantwoordelijkheid van de universiteit om deze ontwikkeling te ondersteunen door het aanbieden van een cursus (Als u belangstelling hebt voor ondersteuning bij het verbeteren van uw Engels, volg dan deze verwijzing: Training Index (true.nl)). Het is echter ieders eigen verantwoordelijkheid om van een dergelijke cursus gebruik te maken en, als een dergelijke cursus niet van pas komt, de gewenste vaardigheden te verwerven door zelfstudie. We zouden iedereen die een leidinggevende positie heeft (en derhalve verplicht is om jaarlijks een functioneringsgesprek te houden) willen verzoeken aan dit onderwerp aandacht te besteden.

Onder 3. Ons onderwijs, ons onderzoek en onze manier van besturen dient afgestemd te zijn op de belangen van de internationale gemeenschap. Gebruik daarom in het onderwijs en, indien van toepassing, in het onderzoek alleen voorbeelden en vraagstukken die op Nederland betrekking hebben als die voorbeelden en vraagstukken een duidelijk internationaal of algemeen aspect hebben. En dat aspect moet duidelijk in het onderwijs en de begeleiding van het onderwijs tot uiting komen. Besteed bij het uitvoeren van bestuurlijke en administratieve taken aandacht aan het gebruik van in het Engels opgestelde formulieren."

Commentaar Taalverdediging: Misdad tegen de mensheid!

We hebben deze brief enkele malen moeten lezen voordat het écht tot ons doordrong wat hier door de universiteitsbestuurder aan zijn medebestuurders, docenten, medewerkers én studenten wordt opgedragen: Hun wordt zeer gedetailleerd (in het Engels) gedicteerd wat zij allemaal moeten doen om de Nederlandse taal op de onderwijsinstelling uit te roeien. Professor Theo Salet ontpopt zich met dit schandelijk schrijfsel tot een ware anti-Nederlandse extremist.

Hoe is het in vredesnaam mogelijk geweest dat een dergelijk verraderlijk individu tot in het bestuur van een Nederlandse Rijksuniversiteit kon doordringen, vragen wij ons af? Iemand moet voor zijn aanstelling verantwoordelijk zijn geweest. Indien die persoon indertijd van de verderfelijke opvattingen van deze bedorven geest op de hoogte was, is de toestand aan de Technische Universiteit van Eindhoven nog erger dan gedacht. Mocht het aanstellingscollege bij de sollicitatieprocedure de kwalijke inborst van deze Salet zijn ontgaan dan is die, met het openbaar maken van deze brief, nu volstrekt duidelijk. Salet zou onverwijld ontslag moeten worden aangezegd en wel oneervol! In het Nederlands onderwijs mag geen plaats zijn voor zulke gevaarlijke figuren. Het verbieden van het gebruik van de Nederlandse taal in Nederland is niets meer of minder dan het aanzetten tot taalmoord en dat is gelijk te stellen met het plegen van een misdad tegen de mensheid.

Een andere brief aan de studenten

Beste studenten van de Faculteit Bouwkunde, van de universiteit van Eindhoven.

Jullie hebben onlangs een brief ontvangen van de decaan van de Faculteit Bouwkunde van de universiteit, professor doctor ingenieur Theo Salet. In deze brief wordt jullie het verbod aangezegd om in de gebouwen van de Universiteit Nederlands te spreken. Deze decaan dicteert zeer nauwkeurig hoe jullie je eigen taal om zeep moeten helpen. Hij wil niet alleen voorkomen dat jullie je Nederlands op academisch peil ontwikkelen of de geleerde Engelstalige kennis in je gedachten omzetten naar de eigen taal, maar hij wil ook dat jullie de Nederlands taal als minderwaardig zullen beschouwen en haar zullen verachten. Dat wil hij bereiken door die taal volledig van de universiteit te verbannen. Nu brengen jullie het grootste deel van de dag door op die universiteit en verder in de gebouwen van de studentengemeenschap, waaronder die voor ontspanning en sportbeoefening. In al die ruimtes mag dus geen Nederlands meer worden gesproken, volgens Salet. Wat zou hierachter steken?

Nieuwe wereldorde

Deze man maakt deel uit van een gevaarlijke stroming die de jeugd wil onthechten van afkomst en omgeving, om haar zodoende gemakkelijk te kunnen kneden tot volgzaam burgers die in te passen zijn in een nieuwe wereldorde. Daarin is geen plaats meer voor aparte landen, volkeren, culturen, talen en afwijkende opvattingen. De betreffende stroming is diep geworteld in de Nederlandse politiek, de ambtenarij, instellingen van culturele aard en helaas ook in het grote zakenleven. Daardoor krijgen figuren als Salet alle kansen om hun verderfelijke opvattingen op de studentengemeenschap los te laten! De gedachte van de betreffende stroming is: Wanneer de hoger opgeleide jongeren van hun eigen taal zijn losgeslagen, de andere jongeren hen op de duur wel zullen volgen.

Buitenlandse studenten

Om de Nederlandse taal op de universiteiten zo grondig mogelijk uit te roeien wordt alles in het werk gesteld om zo veel buitenlanders als maar kan, naar Nederland te halen, teneinde hen op de universiteiten te plaatsen. Het maakt niet uit wat hun ontwikkelingspeil is, iedereen is welkom. Het enige dat getoetst wordt is hun kennis van de Engelse taal. Deze lieden wordt ten stelligste ontraden om ook maar één woord Nederlands te leren, want als zij wél zouden inburgeren lopen de plannen van de booswichten om het Nederlands af te waarden op de klippen! De spil in dat "naar Nederland halen" van Nederlands-onkundige buitenlanders is het Nuffic, een organisatie die, volgestopt met overheidsgeld, via de

Nederlandse (overheids)vestigingen in het buitenland, deze vreemdelingen probeert te lokken. Het Nuffic regelt voor hen van alles, zoals huisvesting, studiebeurzen en administratieve zaken. In de geschriften van het Nuffic wordt echt alles uit de kast gehaald om de buitenlandse studenten te ontmoedigen onze taal te leren. Het Nederlands wordt daarin zelfs belachelijk gemaakt. Het Pro-Engelse beleid van het Nuffic wordt gesteund door de partijen van de gevestigde orde: CDA, ChristenUnie, D66, GroenLinks, PvdA, VVD, 50PLUS en naar mag worden aangenomen ook Volt.

Discriminatie

In Nederland worden studenten die een technische studie in het Nederlands willen volgen, volledig gediscrimineerd. De drie technische universiteiten bieden die mogelijkheid niet meer aan. Zowel in Delft, Twente als Eindhoven kan alleen maar in het Engels worden afgestudeerd. Daarbij is het Nederlands ook nog als administratieve taal afgeschaft bij de laatste twee en daar komt dan nu het verbod in Eindhoven bij op het gebruik van de Nederlandse taal in de vrije tijd. Kan men nog grondiger te werk gaan om de eigen taal te elimineren? Ja, dat kan: Overtredingen van het taalgebod kunnen (zwaar) worden bestraft, met boetes, negatieve studiepunten tot verwijdering uit de universiteitsgemeenschap aan toe. De duim-schroeven zullen naar verwachting steeds strakker worden aangedraaid. Dit is in een dictatuur heel gewoon en dat staat jullie in de toekomst ook te wachten. Laat het daarom niet zover komen.

Pleeg verzet tegen deze discriminatie van Nederlandstaligen! Dat kan op allerlei manieren. Bijvoorbeeld door je geen zier aan te trekken van de dwingelandij van Salet en de zijnen en consequent van het Nederlands gebruik te maken op de universiteit. Dat, in ieder geval buiten de colleges om. Ook tijdens die colleges kan "per vergissing" Nederlands worden gesproken. Door aan Nederlandse docenten bij moeilijke Engelse woorden steeds om uitleg te vragen, kan veel worden bereikt. Het Engels geheel van de universiteit "wegpesten" zou natuurlijk het mooiste zijn, maar daarvoor zijn de krachten van de tegenpartij (nog) veel te sterk. Het plegen van zo veel mogelijk taalsabotage behoort wel tot de mogelijkheden en als dat georganiseerd gebeurt heeft dat de grootste kans op succes. Dus, verenig je tegen de onverlaten die het voertuig van je gedachten van je willen afnemen en:

**Sluit je aan bij
Taalverdediging!**

Gemeenteraadvragen LPF

Tjerk
Langman

Tot ons genoegen heeft het gemeenteraadslid voor de LPF-Eindhoven, de heer Tjerk Langman, raadvragen gesteld aan het gemeentebestuur over het verbieden van het gebruik van de Nederlandse taal op de universiteit. In deze vragen komt zijn afkeer van de geboden uit de brief van professor Salet duidelijk tot uiting. Hieronder kan u de vragen lezen. Onder elke vraag staat het antwoord van het college

van burgemeester en wethouders. Deze antwoorden zijn, zoals verwacht, nietszeggend. Ze vormen een aaneenrijging van smoesjes, uitvluchten en onwaarheden, waarbij het verfoeilijke taalbeleid zelfs wordt goedgekeurd. Deze laffe reactie was te verwachten. Het college bestaat namelijk uit vertegenwoordigers van de VVD, GroenLinks, de PvdA en het CDA. Van die partijen is op het gebied van het verdedigen van het Nederlands niet veel te verwachten. Ze gaan volledig mee met de stroom van de verengelsing van de Nederlandse samenleving.

Tjerk Langman: "Geacht college, onlangs stuurde de TU/e een brief rond dat het vanaf heden verboden is om Nederlands te praten op het universiteitsterrein. Niet alleen tijdens de lessen, maar ook in de pauze moet er Engels worden gesproken. Want Nederlands spreken zou 'insidious and destructive' zijn, oftewel 'verraderlijk en destructief'. Nu kreeg de TU/e in 2020 al een tik op de vingers van het College voor de rechten van de Mens omdat er alleen vrouwen mochten solliciteren op vacatures. Die werkwijze was discriminerend was de conclusie. Ook nu is de werkwijze van de TU/e verwerpelijk want de universiteit heeft een publieke taak en de verkwanseling van de Nederlandse cultuur hoort daar niet bij. De Nederlandse taal en cultuur dreigt steeds meer te worden weg geglobaliseerd en dat is zorgwekkend. Daarom hebben wij de volgende vragen:

Vraag 1:
Heeft u kennis genomen van de betreffende brief die is verspreid door de TU/e?

Antwoord:
Ja

Vraag 2:
Wat is uw mening over de inhoud van de brief en met name de boodschap dat de er geen Nederlands meer mag worden gesproken op het universiteitsterrein, en dat Nederlands spreken 'verraderlijk en destructief' zou zijn?

Antwoord:

Het betreft hier een interne brief van de decaan Bouwkunde aan zijn collega's en studenten. Deze brief is kort erna opgevolgd door een tweede, evenzo interne brief, waarin de decaan duidelijker heeft aangegeven dat zijn doel is om de zeer diverse TU/e-gemeenschap, waarin niet iedereen de Nederlandse taal spreekt, met elkaar te verbinden door gemeenschappelijke taal in plaats van het stellen van regels. Kern is dat voor samenwerken én studeren het belangrijk is dat iedereen, ongeacht taal of herkomst, zich thuis voelt. Voor ons is hier relevant het taalbeleid van de TU/e, geïntroduceerd in 2020. Dat heeft als basis 'Engels als het moet, Nederlands als het kan'. Dit beleid beoogt een breed gebruik van de Engelse taal om alle studenten en medewerkers in de TU/e-gemeenschap, die zo'n honderd nationaliteiten telt, volledig tot hun recht te laten komen, zowel in hun werk/studie als sociaal. Wij begrijpen deze keuze. Zij laat ook onverlet dat er nog steeds alle ruimte is voor het Nederlands. De TU/e is zich sterk bewust van het belang dat internationale studenten en medewerkers de Nederlandse taal leren. Voor ons als gemeente is dit ook essentieel. Dat is niet alleen belangrijk voor de internationale studenten en medewerkers zelf, maar ook voor de regio, omdat dat de kans op een geslaagde worteling vergroot. De missie van de TU/e is dat zij is van en voor de Brainportregio; zij leidt haar studenten daarvoor op. Het is ook om die reden dat de TU/e een uitgebreid aanbod aan gratis cursussen Nederlands heeft, op alle niveaus. Het animo voor deze cursussen is groot. Kortom, ook het leren van Nederlands is een belangrijk punt.

Vraag 3:
Is het afschaffen van het Nederlands niet in strijd met de wet?

Antwoord:
Hier aan de orde is het taalbeleid van de TU/e (zie het antwoord op vraag 2). Dat beleid is in overeen-

De collaborerende Burgemeester en wethouders van Eindhoven

stemming met landelijke regels omtrent taalgebruik in het hoger onderwijs

Vraag 4:

Bent u bereid om in gesprek te gaan met de TU/e over het feit dat ze een publieke taak hebben en dat het afschaffen van de Nederlandse taal en cultuur daar niet bij hoort? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Allereerst, het Nederlands wordt niet afgeschaft. De TU/e is een belangrijke partner van de gemeente Eindhoven waar we op verschillende dossiers een goede samenwerking hebben. De portefeuillehouder Onderwijs zal in zijn reguliere overleggen met de TU/e dit onderwerp bespreekbaar in de genuanceerde lijn zoals hierboven kenbaar is gemaakt.

Vraag 5:

De globalisering is de afgelopen jaren in een stroomversnelling gekomen: de Nederlandse taal, cultuur en tradities komen hierdoor steeds meer onder druk te staan. Wat gaat u doen om onze Nederlandse taal, cultuur en tradities in ere te houden?

Antwoord:

Wij snappen uw opmerking in het licht van verschillende mondiale, nationale en ook regionale ontwikkelingen maar herkennen ons niet in het beeld dat de Nederlandse taal, cultuur en tradities onder druk staan. Ook dit college hecht zeer aan de Nederlandse taal, cultuur en tradities, ziet deze als inclusief en als belangrijk bindmiddel in de samenleving. Voorbeeld hiervan is de majeure inzet op laaggeletterdheid in zowel NT1 als NT2 profielen."

Atlasgebouw van de universiteit (foto: bouwbedrijf Van Wijnen, Baarn)

Wat zijn internationale klanten?

bol.com

Onze taalinspecteur Frits Vinju uit Almere (Flevoland) ontving onlangs een bericht van de internetonderneming bol.com uit Utrecht. In dat bericht krioelde het van de Engelse woorden. Dat was voor hem aanleiding om zich bij deze onderneming te beklagen. Het antwoord was werkelijk belachelijk! Het luidde: "Wij gebruiken veel Engelse woorden omdat wij ook INTERNATIONALE klanten hebben".

Wij vragen ons af wie er toch met dat vreselijke modewoord "internationale" bedoeld worden? Zijn dat misschien statelozen, of wellicht lieden met verscheidene nationaliteiten. Het moeten er in dat geval minstens drie zijn, anders zou gesproken moeten worden van "mensen met een dubbele nationaliteit". Dan is er nog de mogelijkheid dat gedoeld wordt op personen die hun hele leven op reis zijn, zonder vaste woon- of verblijfplaats. In ieder geval moeten ze wel een belangrijke doelgroep voor bol.com zijn, anders zou er niet zo veel rekening met hen gehouden worden. Het is natuurlijk wel zeker dat zij onze taal beheersen, anders zouden zij de Nederlandstalige webstek van bol.com niet opzoeken om er iets te bestellen. Zou dit werkelijk zo zijn?

Nee, we vermoeden dat de klacht van Frits Vinju op de schrijftafel van een onnozele medewerker van de internetonderneming terecht is gekomen, die de smoes over die "internationale" klanten uit zijn of haar duim heeft gezogen. Net zoals dat vorig jaar, in een soortgelijk geval ook door een personeelslid van Brabant Water werd gedaan (zie onze Nieuwsbrief 2022 nummer 3). Bij bol.com zijn naar alle waarschijnlijkheid reclame-medewerkers aangesteld, die in het Engels opgeleid zijn en daardoor van hun eigen taal zijn losgeslagen. Zij vinden het daardoor heel gewoon om in hun schrijfsels met Engelse woorden te strooien en laten de terechte kritiek daarop behandelen door ondergeschikten, die zich uit verstandelijke arren moede verliezen in bespottelijke uitvluchten. Bah.com!!

“Gezellig Nederlands blijven kletsen achter de dijken kan niet meer”

Op 9 februari besprak de Tweede Kamercommissie van Onderwijs de problemen rond het aanzwellende aantal buitenlandse studenten aan de Nederlandse universiteiten.

Vrij algemeen werd erkend dat het aanbieden van cursussen in de Engelse taal aanzuigend werkte. Door een aantal Kamerleden werd er nogal om de hete brei heengedraaid. Ze erkenden dat door die grote groep buitenlandse studenten de stoelendans rond de beschikbare studieplaatsen in het nadeel uitviel van een grote groep Nederlandse studenten,

Harry van der Molen (CDA)

maar voor de oplossing van het probleem, namelijk het niet meer aanbieden van cursussen in het Engels, voelden de meeste commissieleden niets. De heer Van der Molen (CDA) noemde de mogelijkheid om de instroom van buitenlandse studenten te verminderen door het aanpassen van de capaciteit van de Engelstalige cursussen aan de plaatsingsmogelijkheden van de gegadigden. Daar werd gemengd op gereageerd.

De Hoop (PvdA) wil meer Engels

Vooraf het PvdA-Kamerlid De Hoop wilde er niets van weten. Hij was van mening dat het aantal buitenlandse studenten niet moest worden ingedamd en dat er desnoods maar meer geld voor de universiteiten moest worden uitgetrokken. De komst van buitenlandse studenten diende niet beperkt te worden.

Haptamu de Hoop

In zijn betoog maakte hij zich reusachtig druk over het welzijn van die buitenlandse studenten. Over het welzijn van de Nederlandse studenten sprak hij geen woord! Hij toonde zich er een groot voorstander van, om het gehele Nederlandse universitaire onderwijs uitsluitend in het Engels aan te bieden, om daarmee zoveel mogelijk buitenlandse studenten naar Nederland te lokken. Daarbij liet hij zich ook nog eens zeer ongunstig uit over de hoedanigheid van onze taal. Hij zei:

“GEZELLIG NEDERLANDS BLIJVEN KLETSEN ACHTER DE DIJKEN KAN NIET MEER.”

Taalverdediging is zeer geschokt door deze uitspraak. Hoe haalt een lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal het in zijn hoofd om ons zo te beleiden. Alsof het Nederlands een “kleutertaaltje” zou zijn dat na een bepaalde leeftijd zou moeten worden vervangen door een “grote mensentaal”. Wij verwachten van iedereen die in ons taalgebied woont, eerbied voor het Nederlands. Dat geldt zeker voor degenen die, zoals het Kamerlid de Hoop, uit het buitenland komen.

Paard van Troje?

Haptamu de Hoop werd in 1998 in de Ethiopische hoofdstad Addis Abeba te vondeling gelegd en ongeveer acht maanden daarna door een Fries echtpaar aangenomen en naar Nederland gebracht. Daar kreeg hij alle kansen om zich te ontwikkelen, ten gevolge waarvan hij het zelfs kon schoppen tot parlementslid. Dat kwam in de eerste plaats door de goedertierenheid van zijn pleegouders, maar natuurlijk ook door de omstandigheid dat Nederland een ontwikkeld land is met een uitgebreid stelsel van opleidingen. Als hij in zijn geboorteland was opgegroeid, zou hij, naar verwachting, een heel andere toekomst tegemoet zijn gegaan. Het land, waar hij zo liefdevol werd opgenomen was echter Nederlandstalig (en in zijn provincie ook Friestalig) en daarom vinden we het van een grenzeloze ondankbaarheid getuigen dat hij zich nu in het openbaar zo laattunkend over de taal van zijn weldoeners durft uit te spreken en er zich tegen keert. Wij kunnen ons voorstellen dat bij sommigen van u de indruk kan ontstaan, dat met de komst van Haptamu naar Nederland het Paard van Troje is binnengehaald!

KNSB rijdt scheve taalschaats

De Koninklijke Nederlandse Schaatsenrijdersbond (KNSB) is opgericht op 17 september 1882. Deze bond gaat sindsdien over de meeste ijssporten op de schaats in Nederland. Zo organiseert de KNSB elke vier jaar de wedstrijden voor de deelname, namens Nederland, aan het lange baanschaatsen op de Olympische Winterspelen. Daaraan doen natuurlijk alleen Nederlanders mee, dat is duidelijk. Toch meende de KNSB dat deze wedstrijden, die eind vorig jaar in Heerenveen gehouden werden, geheel in het Engels moesten doorgaan. Alle aankondigingen werden in die vreemde taal omgeroepen. Ook het bekende "Klaar voor de start" klonk alleen in het Engels. De KNSB is daardoor voor het grote publiek duidelijk door het ijs gezakt! Iedereen sprak er schande van. Het werd zelfs algemeen in de pers bekritiseerd. Ook bij Taalverdediging stroomden de protesten binnen. "Waar haalt de KNSB de euvele moed vandaan om bij zo'n gelegenheid onze taal te negeren", kregen we te lezen en te horen. De schaatsliefhebbers (dat zijn er in Nederland miljoenen) zijn niet alleen trots op de vaderlandse schaatshelden, maar ook op hun taal, dat is wel duidelijk! Natuurlijk had de schaatsbond de wedstrijden wel tweetalig kunnen laten houden, namelijk in het Nederlands en het Fries (Heerenveen ligt per slot van rekening in Friesland), maar niet in het Engels, en al helemaal niet ééntalig. Daarom heeft Taalverdediging onderstaande boze brief gestuurd naar het bestuur van de schaatsenrijdersbond:

"Geacht bestuur,

Zoals u waarschijnlijk zal hebben vernomen, is er veel kritiek geuit op het gebruik van de Engelse taal tijdens het Nederlandse kwalificatietoernooi voor het deelnemen aan de schaatswedstrijden van de Olympische Winterspelen te Peking, in februari aanstaande.

De Stichting Taalverdediging deelt deze kritiek van harte. Het is ons volledig onduidelijk waarom uw bond dat gedaan heeft. De deelnemers waren allen Nederlandstalig en het overgrote deel van degenen die de wedstrijden via de media hebben gevolgd ook. Nederland is al jarenlang schaatsland nummer één in de wereld en sleept bij de Olympische schaatswedstrijden keer op keer de meeste medailles weg. Het Nederlandse volk is niet alleen trots op zijn schaatsenrijders en schaatsenrijdsters, maar ook op zijn taal. Het verlaten van deze taal tijdens het nationale kwalificatietoernooi is daarom hoogst verwerpelijk.

In het verleden heeft de KNSB tijdens de in Nederland gehouden internationale schaatswedstrijden, bijvoorbeeld voor de Europese kampioenschappen of de wereldkampioenschappen, het wedstrijdgebeuren ook vaak in het Engels laten doorgaan. Daar zal wel de een of andere reden voor zijn bedacht, maar van veel gevoel voor eigenwaarde getuigde dat niet. Het organiserende land heeft altijd het recht om de eigen taal te gebruiken. Bovenal als dat land toonaangevend is in de betreffende tak van sport. Daar komt nog bij, zeker bij Europese kampioenschappen, dat er vrijwel geen Engelstalige deelnemers zijn en dat het gebruik van die taal even onzinnig is als bijvoorbeeld het gebruik van het Grieks of het Portugees. Engels, Duits, Frans en Russisch zijn de officiële talen van de Internationale Schaatsunie (ISU). Dat betekent echter nog niet dat u, bij in Nederland te houden wedstrijden, verplicht zou zijn

om de eigen taal te ontwijken. U zou zich, als meest succesvolle schaatsbond ter wereld, overigens wel eens mogen inspinnen om het Nederlands tot vijfde officiële taal van die ISU te verheffen. Dat is niet alleen een eervolle zaak, maar heeft ook veel praktisch nut. Nederland is, zoals u weet, het enige land ter wereld waar het langebaanschaatsen een volkssport is en daarmee ook het enige land met grote algemene belangstelling ervoor."

IJsstadion Thialf in Heerenveen

Toelichting op het bijgevoegde pamflet

Het pamflet 'Studeren doe je beter in het Nederlands' van Stichting Taalverdediging is bedoeld voor een snelle kennismaking met de problematiek. Hieronder bestaat de mogelijkheid om dieper op de zaak in te gaan. Waarom het verstandig is om in de universiteiten het Nederlands (weer) als voertaal te gebruiken:

Toegankelijkheid van de universiteit

In Nederland is in veel gevallen het Engels voertaal op de universiteiten. In de bachelorfase is dat 15% en in de masterfase 60%. Dat is een probleem. Een vreemde voertaal in het hoger onderwijs werpt een drempel op. Behalve het Nederlands behoor je namelijk ook het Engels op academisch niveau te beheersen. Dat is nogal een verschil! De drempel voor het hoger onderwijs is lager, als je de opleiding kunt volgen in je eigen taal. Iemand die met Nederlands als voertaal net een universitaire opleiding kan volgen, valt af als de voertaal Engels is. Dat is een ernstige vorm van discriminatie van Nederlandse studenten.

Toegang Nederlandse studenten wordt beperkt

Op de universiteiten bestaat voor bepaalde opleidingen een beperkte toegang (*numerus fixus*). Als er in de opleiding ruimte is voor bijvoorbeeld 500 studenten, het aantal Nederlandse kandidaat-studenten bedraagt eveneens 500 en het aantal buitenlandse kandidaat-studenten bedraagt 100, dan moet er beperkt worden en moeten er kandidaten afvallen. De wijze waarop de beperking plaatsvindt, kan verschillen, maar het mag duidelijk zijn dat er in het gegeven voorbeeld Nederlandse studenten moeten afvallen, die dus benadeeld worden. Als er 500 plaatsen zijn en er zijn geen buitenlandse studenten, kan in het gegeven voorbeeld elke Nederlandse student meedoen. Het is dus voor Nederlandse studenten voordelig, als de verengelsing stopt. De kans op een beperkte toegang wordt dan aanzienlijk kleiner. Nederlandse studenten moeten niet vergeten dat studeren aan een universiteit, mits men beschikt over voldoende vooropleiding, een recht is. Laat je dat recht niet afpakken!

Engels is niet voldoende

In verreweg de meeste gevallen kom je na jouw opleiding terecht in een Nederlandstalige werkomgeving. Waarom zou je de ballast van het aanleren van academisch Engels op je nemen, als dat niet nodig is voor jouw verdere loopbaan in Nederland? Soms wordt beweerd dat een Engelstalige opleiding handig is voor een loopbaan buiten Nederland. Dat is maar de vraag. Vaak zul je in het buitenland een an-

dere taal moeten spreken dan het Engels en dan is die Engelstalige opleiding voor niets geweest. Daar komt nog iets bij. Als je in Nederland gaat werken, zul je in de meeste gevallen het Nederlands op academisch niveau moeten en willen gebruiken. Ook buiten je werk zal dat het geval zijn. Als je een Engelstalige opleiding hebt gevolgd, mis je het niveau van academisch Nederlands. Dat is dus nadelig!

Opleidingskosten komen uit belastinggeld

De opleiding in het hoger onderwijs wordt in Nederland grotendeels betaald door de belastingbetaler. Het collegegeld is immers maar een gering deel van de werkelijke opleidingskosten. Die verschillen van 10.000 euro per jaar tot 20.000 euro en meer per jaar voor dure opleidingen. Een van de argumenten van de universiteiten voor de verengelsing is dat studenten zodoende voorbereid worden op een loopbaan in het buitenland. De vraag moet dan luiden waarom Nederland jongeren zou moeten opleiden voor een werkkring in het buitenland, voor rekening van de belastingbetaler. Ligt het dan niet meer voor de hand dat zo iemand zijn opleiding zelf betaalt, of voor eigen rekening de opleiding maar in het buitenland volgt? Er blijft zodoende ook meer belastinggeld over voor de andere studenten. Verder is het zo dat het collegegeld in Nederland veel lager is dan in de meeste andere EU-landen. Dat is dan weer een bijkomende oorzaak van de enorme toestroom van buitenlandse studenten.

Gebrekkige kennisoverdracht

Studenten en docenten gebruiken bij de opleiding een soort gebroken Engels, dus een taal op laag niveau. Een kleine woordenschat en een armzalige grammatica. Het gevolg is dat de kennisoverdracht minder gemakkelijk gaat en dat dus ook het niveau van het onderwijs omlaag gaat. Het wordt dan moeilijker voor studenten om de examens te halen.

Nadelig voor Nederland

De universiteiten worden betaald per afgestudeerde student. Dit is een belangrijke reden voor het hoger onderwijs geweest om de opleidingen te verengelen. Dat heeft resultaat gehad. Het aantal buitenlandse studenten bedraagt thans 80.000, bijna een kwart van het totaal aantal studenten (340.000). Het grootste deel van deze studenten komt uit EU-landen (en daarmee gelijkgestelde landen). Als gevolg van EU-afspraken betalen deze studenten evenveel collegegeld als Nederlandse studenten. Omgekeerd is het aantal Nederlandse studenten in het buitenland veel geringer: Ongeveer 10.000. Dit betekent dus een aanzienlijke last voor de Nederlandse belastingbetaler, te weten de extra financiering van per saldo 70.000 studenten.

Minder kansen voor Nederlandse docenten

De universiteiten zeggen dat het onderwijs verbetert door het aantrekken van buitenlandse studenten en docenten. Deze stelling is zeer onaannemelijk. Het tegendeel lijkt meer voor de hand te liggen. Zoals uitgelegd zijn de gevolgen van de verengelsing niet voordelig voor Nederlandse studenten. Maar dat geldt ook voor Nederlandstalige docenten en zij die dat willen worden. Nederland heeft genoeg talent om het hoger onderwijs op een hoog niveau te houden. Het is dus ook voor Nederlandstalige docenten niet voordelig om mee te doen aan de verengelsing van het hoger onderwijs.

Te weinig geld beschikbaar per student

De financiering van het hoger onderwijs is niet oneindig. In de afgelopen 10 jaar is, met de sterke groei van het aantal (vooral buitenlandse) studenten, het totale onderwijsbudget wel gestegen maar minder dan evenredig. Het gevolg is dat er steeds meer bezuinigd moet worden op de kosten. Dat betekent dan weer: overvolle collegezalen, te grote werkgroepen, te weinig onderwijzend personeel en uiteindelijk te weinig aandacht per student. Het is in het voordeel van de Nederlandse student om de verengelsing af te wijzen. Als dat gebeurt, zal er voor elke Nederlandse student weer meer geld en meer aandacht beschikbaar komen.

De groei van het aantal studenten in de afgelopen jaren is in belangrijke mate het gevolg van de instroom van buitenlandse studenten. De bekostiging van deze groei loopt niet evenredig op. Het gevolg is dat het hoger onderwijs zich nu gaat beklagen over te weinig middelen. De universiteit van Amsterdam heeft al aan de bel getrokken. Ook de VNSU, het overkoepelende orgaan van de Nederlandse universiteiten, heeft het probleem aangekaart. Dit is natuurlijk ongehoord. Ze hebben het probleem zelf veroorzaakt! Het wordt tijd dat de Nederlandse overheid ingrijpt. De Nederlandse universiteiten handelen niet in het belang van Nederland!

Nadelig voor de ontwikkeling van de Nederlandse taal

De verengelsing van de universiteiten houdt in feite in dat de eigen taal op het hoogste niveau niet meer wordt gebruikt. Dit betekent dat de eigen taal zich onvoldoende kan ontwikkelen en zal vervallen tot een huis-, tuin- en keukentaal. Meer domeinverlies, dat wil zeggen dat het Nederlands niet als voertaal wordt gebruikt, zal volgen. Er ontstaat dan een sneeuwbaaleffect. Bovendien zal het wegvallen van het Nederlands op het hoogste niveau een ernstig verlies in aanzien van de taal met zich meebrengen, hetgeen het vorengenoemde proces zal versnellen. Voor elke Nederlandse student die zijn eigen taal en cultuur wil handhaven is het dus van belang om vooruit te zien, tijdig te handelen en niet mee te doen aan de verengelsing van het hoger onderwijs.

In dit kader is het ook van belang om aandacht te schenken aan het lesmateriaal. Dat is in veel opleidingen al geruime tijd grotendeels in het Engels, ook als de voertaal in de opleiding nog Nederlands is. Ook daar zou iets moeten veranderen. Het is niet te begrijpen dat het lesmateriaal niet in het Nederlands is. Kunnen onze docenten dat niet? Lesmateriaal in het Nederlands is een belangrijke schakel in het handhaven van de eigen taal op het hoogste niveau. We moeten ons niet cultureel laten koloniseren door de Engelstalige landen!

Kleine opleidingen samenvoegen

Bepaalde opleidingen trekken te weinig Nederlandse studenten. Om deze opleidingen in stand te houden, zijn de universiteiten Engels als voertaal gaan voorschrijven om zo meer studenten aan te trekken. Dit is niet nodig. Wat moet gebeuren in een dergelijk geval is het samenvoegen van de verschillende opleidingen in Nederland. Niet elke universiteit hoeft alle opleidingen in huis te hebben.

Buitenlandse studenten zijn niet voordelig

Een van de argumenten van de universiteiten is dat een deel van de buitenlandse studenten in Nederland blijft en hier gaat werken. Dat is een betwistbaar argument: Die buitenlandse studenten leren geen Nederlands, omdat ze de opleiding in het Engels volgen en komen vervolgens tot de ontdekking dat ze hierdoor moeilijk werk krijgen. Een ander argument is dat buitenlandse studenten, die hier blijven werken, voordelig zijn voor de Nederlandse economie. Ze zouden belastingtechnisch netto-betaler zijn. Dat is maar de vraag. Ze zijn alleen netto betaler in bepaalde uitzonderlijke omstandigheden. Belangrijker is echter de vraag: waarom moet een Nederlandse universiteit buitenlandse studenten opleiden die dan vervolgens gaan concurreren met Nederlanders? Dat is niet de taak van een universiteit! Een bijkomende vraag is: Waarom zou Nederland willen bevorderen dat buitenlandse studenten uit minder ontwikkelde landen naar hier komen om te studeren, vervolgens hier blijven werken en zodoende afbreuk doen aan de opbouw van het land van herkomst?

Nederlandstalige wetenschappelijke kennis

Er is eeuwenlang in onze eigen taal gestudeerd, hetgeen uitmuntende Nederlandse wetenschappers heeft opgeleverd. Alles wat zij hebben voortgebracht kan niet meer als bron gebruikt worden, wanneer overgeschakeld wordt op het Engels als onderwijstaal.

Nadelen voor de huisvesting en de bijbanenmarkt

Ook buiten het onderwijs zelf heeft de verengelsing en daarmee de enorme toename van het aantal studenten, nadelige gevolgen voor Nederlandse studenten. Dit geldt op de eerste plaats voor de huisvesting. Dat was al een probleem, maar is nu nog veel groter geworden. Een van de gevolgen is stijging van de huren. Dat is op zich al nadelig voor de doorsnee student. Voor sommige jongeren kan het zelfs een reden zijn om maar niet te gaan studeren. Vervolgens gaat de universiteit bij de overheid om meer geld voor huisvesting van studenten vragen. Dat betekent nog meer belastinggeld naar de universiteiten, nog meer ruimtebeslag in de universiteitssteden en nog meer druk op de huizenmarkt in Nederland. Hoe meer studenten er zijn, hoe meer er druk ontstaat op de markt voor werkstudenten. Ook hier heeft de verengelsing en de enorme toename van het aantal studenten een schadelijke invloed op de positie van Nederlandse werkstudenten. Dit is des te meer van belang, aangezien het voor steeds meer studenten noodzakelijk wordt (hogere huren!) om een bijbaan te nemen.

Nadelen voor de huisvesting en de bijbanenmarkt

Ook buiten het onderwijs zelf heeft de verengelsing en daarmee de enorme toename van het aantal studenten, nadelige gevolgen voor Nederlandse studenten. Dit geldt op de eerste plaats voor de huisvesting. Dat was al een probleem, maar is nu nog veel groter geworden. Een van de gevolgen is stijging van de huren. Dat is op zich al nadelig voor de doorsnee student. Voor sommige jongeren kan het zelfs een reden zijn om maar niet te gaan studeren. Vervolgens gaat de universiteit bij de overheid om meer geld voor huisvesting van studenten vragen. Dat betekent nog meer belastinggeld naar de universiteiten, nog meer ruimtebeslag in de universiteitssteden en nog meer druk op de huizenmarkt in Nederland. Hoe meer studenten er zijn, hoe meer er druk ontstaat op de markt voor werkstudenten. Ook hier heeft de verengelsing en de enorme toename van het aantal studenten een schadelijke invloed op de positie van Nederlandse werkstudenten. Dit is des te meer van belang, aangezien het voor steeds meer studenten noodzakelijk wordt (hogere huren!) om een bijbaan te nemen.

Slotsom

De slotsom van dit betoog is dus eenvoudig: Voor Nederlandse studenten en voor Nederland zijn er alleen maar nadelen verbonden aan de verengelsing. Ga dus het Nederlands weer gebruiken als voertaal voor alle opleidingen op elk niveau in het hoger onderwijs.

Taaldevaluatie

Onze taalverdediger, de heer Benny van Goethem uit het Zeeuws-Vlaamse Sint Jansteen, maakt zich niet alleen druk over de verengelsing van het Nederlands, maar ook over taalslordigheid. Hij schrijft:

“Dat onze Nederlandse taal aan het verloederen is, is een waarheid als een koe, maar ook een gegeven dat staat als een paal boven water. Het is niet alleen de Engelse ziekte die steeds meer om zich heen grijpt, vooral onder jongeren en in tv-programma’s, maar er is nóg iets anders dat onze taal ondermijnt, namelijk het verwaarlozen van idiomatische begrippen en de spraakkunst.

Een van de meest opvallende fouten is het doorelkaar husselen van bijvoorbeeld ontdekken en uitvinden. In de pers en op de tv hoor je iemand wel eens zeggen: ‘Hij moet zich zelf weer uitvinden’ of ‘Hij moet zich doorontwikkelen en het echte spelinzicht beter uitvinden’ of ‘Deze kinderen moeten hun echte hobby nog uitvinden’. Dat moest natuurlijk zijn ‘Hij moet zichzelf nog ontdekken’ en... ‘Hij moet het spelinzicht nog ontdekken’ of ‘Zij moeten hun echte hobby nog ontdekken’. Uitvinden gebeurt als er voor de eerste keer iets nieuws ontstaat en ontdekken is van toepassing als je voor het eerst ziet wat er al

Christoffel
Columbus

lang was! Zo heeft Columbus Amerika toch ontdekt en zeker niet uitgevonden. Er bestaat dus een wezenlijk verschil tussen die twee woorden.

Onlangs hoorde ik een verslaggever zeggen ‘De voetballer testte vanmorgen positief’. Had de man een witte jas aangetrokken om de rest van zijn elftal te controleren op covid-19?

Nee, natuurlijk niet. Hij had daarentegen moeten zeggen: ‘De voetballer is positief getest’. De Vlamingen zouden het grammaticaal nog correcter zeggen: ‘Hij is positief getest geworden’. Het is uiteraard de voltooide tijd van ‘Hij wordt getest’. Ik betwijfel of deze grammaticale constructies nog worden onderwezen in het middelbaar onderwijs.

Ook hoort en leest men nogal eens verkeerde betrekkelijke voornaamwoorden zoals: ‘Het Zwitserse volk die heeft gestemd over het referendum heeft dus nee gezegd’ en ‘Het koopkrachtplaatje die de regering ons voorhoudt is positief uitgevallen’. Na een onzijdig antecedent dient toch dat te staan!

Anglicismen zijn ook volop aanwezig. Wat te denken van ‘Ze hebben het meest grote huis gekocht’ of ‘Dat was hun meest gelukkige uitslag’ of ‘Poetin heeft zijn meest bekende wens uitgesproken’. Overbodig om te zeggen dat het achtereenvolgens ‘het duurste huis’, ‘de gelukkigste uitslag’ en ‘de bekendste wens’ moet zijn.

Ook het verschil tussen ‘druk zijn’ en ‘het druk hebben’ wordt niet meer gezien. ‘De burens zijn druk met de verhuizing’ en ‘Hij was erg druk met zijn kinderen’. Waarom niet ‘De burens hadden het druk’ en ‘Hij had het druk’. Mijns inziens is ‘Hij is erg druk’ iemand met ADHD-verschijnselen.

Germanismen bestaan eveneens. ‘De grootbanken deden ook aan witwassen, niet alleen de kleintjes.’ Uiteraard zijn het maar een paar voorbeelden van slecht Nederlands. Ook valt het me steeds weer op dat een antwoord op een vraag van een journalist praktisch altijd gestart wordt met ‘Nou ja, ik vind wel...’ Zo zijn er sportverslaggevers die bij een voetbalwedstrijd vaak zoiets zeggen als ‘Hij heeft wel vier goede acties gehad, Van Beek’ of ‘Hij had wel de kans om iets anders te doen, Ronaldo’. Waarom niet het onderwerp vooraan in de zin?

Cristiano Ronaldo

Hier terzijde opgemerkt: De uitspraak is soms ook tenenkrommend. Wat te denken van de vervelende Gooise R en de verwisseling van de ‘v’ en de ‘f’ in bijvoorbeeld ‘Veijnoo’d staat foo’ met fieë nul’ (Feijnoord staat voor met vier nul). Helaas speelt dit niet langer alleen maar in de Randstad.

Ik heb niet de illusie dat bovenstaande iets zal veranderen aan het slecht gebruik van onze Nederlandse taal, het is slechts een constatering.”

10 punten voor S10

Na 12 jaar is eindelijk weer onze eigen taal te horen tijdens het Eurovisie songfestival. Sieneke was met "Ik ben verliefd sha-la-lie sha-la-la" de laatste die deze eer ten deel viel. De commentaren zijn verdeeld, maar dat is altijd zo. Je hebt wat met een lied of niet. Wel opvallend is dat het lied o.a. wordt omschreven als toegankelijk en internationaal. Onze taal internationaal dus... het begint erop te lijken. Ga zo door!

Aan Stien den Hollander de eer. Heeft het aan de naam gelegen dat ze mag zingen in onze eigen taal? Ze geeft zelf aan dat ze zich het beste in haar eigen Nederlands kan uiten. Heeft men nu toch eindelijk de trend opgemerkt, dat de succesvolle inzendingen de laatste jaren vaak in de eigen taal gezongen werden en dus hoog scoorden?

In aanloop naar de bekendmaking kon Cornald Maas, Songfestivalcommentator en lid van de selectiecommissie vertellen, dat hij 'overrompeld' was door het nummer. 'Je wordt meteen meegenomen in het verhaal dat ze vertelt. Zowel tekstueel als met de compositie. Het is echt een heel sterk lied dat we hebben gekozen.' Aldus een commentaar in het tijdschrift Elle.

Laten we hopen op een goede positie in de ranglijst. Misschien smaakt het dan naar meer. Gelukkig is Stien nog niet te gast geweest bij Eva Jinek. Beweerde laatste niet dat het Nederlands geen geschikte taal was om er emoties in te uiten? Niet de diepte in? Nu dus wel, met het nummer De Diepte. Stien we duimen voor je!

Luppo Scholtens

Gekookte krokodil?

Een van onze taalverdedigers wilde onlangs eens gaan eten in een restaurant in het Noord-Hollandse Heemstede. Het restaurant droeg de naam "Southern Cross". Er zouden Australische gerechten worden opgediend, had hij vernomen. Welke zouden dat zijn? Onze taalverdediger was er zeer benieuwd naar. Eenmaal gezeten aan een eettafel werd hem de spijkaart aangereikt. Die was in het Engels gesteld, zag hij. In de verwachting dat de Nederlandse vertaling op de achterkant zou staan, draaide hij de kaart om. Daar was echter ook niets in het Nederlands aangegeven! Hij vroeg daarom aan de serveerster om de Nederlandse uitgave van de spijkaart. "Die bestaat niet", kreeg hij te horen, "Wij doen hier alles in het Engels om daarmee ons Australisch gevoel uit te stralen", vervolgde de vrouw. Het protest van de taalverdediger werd met een minzaam glimlachje aangehoord, waarna de serveerster zich naar een andere eettafel begaf. U begrijpt dat de teleurgestelde bezoeker, zonder een hap van de Australische gerechten te hebben geproefd, het eethuis verliet. Hij weet zodoende nog steeds niet wat er in "Southern Cross" wordt opgediend:

Zure Witte Haai, Gefrituurde Tunnelwebspin, Gemarineerde Kangoeroestaart, Patee van Dingo-oren of misschien Gekookte Zoutwaterkrokodil? Je weet het maar nooit!

Naschrift: Volgens onze taalverdediger is alles wat met restaurant Southern Cross te maken heeft in het Engels gesteld: de webstek, het bestelformulier, de opschriften in het restaurant, de spijkaart enzovoort. De eigenaar/kok woont al meer dan 16 jaar in Nederland, maar heeft maling aan onze taal. Deze arrogante man zou het beste maar naar het land van herkomst terugkeren. Op zulke kwasten zitten we hier niet te wachten. U kan uw verontwaardiging kwijt aan:

Restaurant Southern Cross, Zandvoortselaan 24,
2106 CP Heemstede
telefoon: (0031)(0)23-5219992
Epost: info@southern-cross.nl

Uitreiking LOF-prijs 2021 te Brugge

Onze voorzitter, Simon Smits was aanwezig bij de uitreiking van de LOF-prijs in Brugge op 2 oktober 2021. Hij doet verslag.

Simon stevin

De uitreiking in het stadhuis van Brugge werd voorafgegaan aan een symposium ter ere van Bruggeling Simon Stevin, universele wetenschapper en grondlegger van het Nederlands als wetenschapstaal. (Hij overleed 402 jaar geleden). Er is in Brugge ook een tentoonstelling over Simon Stevin gehouden.

De opening van het symposium geschiedde door de heer Nico Blootrok, Schepen voor cultuur van de stad Brugge. Hugo Maes, voorzitter van de Vlaamse Volksbeweging, sprak over de geschiedenis van de Nederlanden. Hij noemde onder andere Jan zonder Vrees en Keizer Karel; jaartallen zoals 1585, het jaar van de scheiding van Noord en Zuid en de periode 1815-1830. Hij oefende kritiek uit op de Vlaamse TV, die nauwelijks nog Vlaams zou zijn, waarbij het Engels zich steeds meer opdringt. "Maar we zijn geen klein land wat de taal betreft; er zijn wel 25 miljoen Nederlandssprekenden in Europa".

Guido van den Berge, curator van de Simon Stevintentoonstelling, sprak over Brugge als een toenmalige Calvinistische stad. Hij sprak ook over Stevin: Deze ondernam reizen naar Noorwegen, Pruisen en Polen; hij was boekhouder en kassier te Antwerpen. Van 1590 tot 1620 was hij in persoonlijke dienst van prins Maurits. Omstreeks 1600 richtte hij in Leiden een ingenieursschool op. Stevin bedacht Nederlandse woorden voor begrippen, die tot dan toe misschien alleen in het Latijn werden uitgedrukt; woorden zoals "wiskunde" voor "mathematica" en "middellijn" voor "diameter".

Hans van Beurten, secretaris van de Stichting Nederlands sprak over Jan Roukens, actief voor die Stichting, die kortgeleden overleed.

Eerder sprak mevrouw Judith Tielen, lid van de Tweede Kamer (VVD); zij stelde dat ook EU-burgers verplicht zouden moeten zijn om in te burgeren. Tijdens de pauze greep ik de gelegenheid aan om met haar te spreken; ik wees op het eenzijdige gebruik van Engelse namen/woorden en wees er op dat Engelstaligen zich bijna nooit aan andere culturen behoeven aan te passen; als internationale taal wees ik op het Esperanto.

De uitreiking van de 17e LOF-prijs der Nederlandse Taal, toegekend aan het Verdrag inzake de Nederlandse Taalunie, vond plaats aan het Comité van Ministers van de Nederlandse Taalunie, vertegenwoordigd door Vlaams minister-president Jan Jambon. De lofrede werd uitgesproken door Luc Devoldere, voormalig bestuurder van Ons Erfdeel/De Lage Landen. Hij oefende in zijn lofrede duidelijke kritiek uit op de werking van het Verdrag.

Op zondag 3 oktober vond een bezoek aan de stad Brugge plaats, geleid door leden van de lokale afdelingen van de Marnixring Internationale Serviceclub.

Naschrift redactie:

Mevrouw Tielen nam desgevraagd een duidelijk standpunt in inzake de verengelsing van de samenleving. Zij vond bijvoorbeeld de verengelsing van de universiteiten een goede zaak, omdat buitenlandse studenten een aanwinst zouden zijn voor Nederland. Dit werd vanuit de zaal tegengesproken. Wij vinden het vreemd dat de Vlaamse Volksbeweging dit soort sprekers uitnodigt. Men weet van te voren wat er gaat gebeuren. Het zou veel beter geweest zijn als de VVB een tweegesprek op de agenda had gezet. Een tweegesprek tussen mevrouw Tielen en iemand die haar stellingen zou hebben bestreden. Dan hadden de toehoorders zich een evenwichtige mening kunnen vormen. Wij hebben de VVB van ons standpunt op de hoogte gesteld.

Stadhuis van Brugge

Goede Tijden, Slechte Tijden

Een tijdje geleden ondervond taalverdedigster Yvonne Wolters veel irritaties bij het zien van haar favoriete serie Goede Tijden, Slechte Tijden. Er kijken dus nog wel degelijk mensen naar! Hoewel het bij de commerciële omroepen doorgaans een mijnenveld is van onnodig Engels taalgebruik, viel het bij GT/ST meestal mee. Maar ook zij gaan de laatste tijd te ver, waardoor Wolters zich genoodzaakt zag een e-postje te sturen:

“Beste tekstschrijvers van Goede Tijden, Slechte Tijden,

Met veel plezier ben ik al jaren een trouwe kijker van GT/ST. De mensen in Meerdijk boeien eindeloos, dankzij jullie fraaie scriptschrijverij en een tikje absurdisme (begraaf dat lijkt maar onder de paardenpoep! We wonen met

z'n zevenen in een tweekamerappartement en chillen dus bij de wasmachine!) Heerlijk. Ook de buitenopnames die GT/ST sinds een paar jaar heeft, zijn echt een vooruitgang.

De laatste tijd valt het me echter op dat de tekstschrijvers steeds vaker vervallen in onnodig Engels taalgebruik. Gisteren tijdens aflevering 6496 heb ik even mee zitten schrijven. Het begint al met Billie die in haar gebruikelijke halfdronken gelal sprak over een ‘waste of time’ (tijdverspilling). Het klonk alsof ze beschonken was, maar dat was misschien niet de bedoeling. De uitspraak ging haar in ieder geval niet goed af. Doe dan maar gewoon Nederlands. Later heeft haar scharrel Pieter het over Billie claimend dat ze een ‘powervrouw’ is. Tsja. Billie begrijpt inderdaad Engelse termen misschien beter dan de Nederlandse. Heeft het met haar ordinaire imago te maken? Een echte heer als Ludo Sanders betrap ik zelden op dit soort kolder. Zijn tweederangs bedrijfsleider Richard (of sie-ie-oo (CEO) zoals hij het zelf graag zegt) doet graag met zijn middenverslaafde ex mee met ‘Cheers’, waar hij natuurlijk ook gewoon ‘proost’ had kunnen zeggen. Ludo zal wel balen van al die anglofielen om zich heen, want later heeft hij Daan Stern aan de telefoon die over Richard zegt dat hij ‘eager’ is. Een woord dat doorgaans in Nederland nooit wordt gebruikt, dus waarom doen jullie dat wel? Nederlanders zeggen meestal toch dat iemand ergens op belust is, of dat iemand hongerig/dorstig is.

Over het taalgebruik van Steef zal ik me maar niet uitlaten. Misschien moeten jullie die jongen eens gaan ondertitelen, want hij spreekt meer Engels dan Nederlands. Bij hem kan ik het nog begrijpen met

zijn internationale game-toestanden, maar het maakt het kijken er niet makkelijker of plezieriger op.

Ik schrijf deze mail niet alleen voor mezelf, ik spreek prima Nederlands en Engels en de meeste kijkers met mij waarschijnlijk ook wel. Ik schrijf dit voor de GT/ST-kijkers die niet goed Nederlands spreken. Ik heb een studie Nederlands gevolgd, en bij de lessen voor NT2 (Nederlands als tweede taal, dus geen moedertaalsprekers) werd GT/ST vaak aangehaald als voorbeeld van goed Nederlands. De uitspraak is bij jullie altijd correct en accentvrij, en er wordt niet te snel gesproken. Perfect voor de beginners. Ik denk dat jullie veel nieuwe Nederlanders hebben geholpen met het aanleren van de taal, of in ieder geval het volgen van een Nederlands gesprek. Door nu af te gaan wisselen met vreemde Engelse woorden die vrijwel niemand gebruikt behalve jullie personages, kunnen sommige nieuwkomers een verkeerd beeld van de taal krijgen. Dat is onnodig en verwarrend. Zouden jullie er in het vervolg op willen letten? Ik zal niet aan jullie vragen om jullie verantwoordelijkheid te nemen, want het is in principe niet jullie verantwoordelijkheid, maar ik wil jullie wel vragen om jullie rol te erkennen en iets serieuzer te nemen. RTL claimt immers op de site “RTL is er voor iedereen in Nederland”.

Ik ben actief lid voor de stichting Taalverdediging, zou ik een eventuele reactie van u voor onze nieuwsbrief mogen gebruiken? Alvast hartelijk dank voor uw tijd.”

De redactie van GT/ST heeft helaas niet gereageerd. Mochten ze dat later alsnog doen, dan zal Yvonne Wolters de reactie delen met de redactie van onze nieuwsbrief.

Ludo Sanders en Marjolein Keuning

Bierhuis Amsterdam te Helsinki

Veel Nederlanders denken dat zodra men het eigen taalgebied verlaten heeft, het gebruik van de Nederlandse taal ongewenst en zelfs ongepast zou zijn. De grote Nederlandse bierbrouwerij Heineken, waarvan het brouwsel door bewoners van de westelijke, de oostelijke en de noordelijke provincies van Nederland met liters tegelijk in het keelgat wordt gegoten (in Brabant, Limburg en Vlaanderen moeten ze er eenvoudig niet aan denken), doet in het buitenland alles in het Engels. Van de opschriften op de flesjes, de blikjes en de bierviltjes tot aan de teksten van de advertenties aan toe, de Nederlandse taal komt er niet aan te pas. Op deze foto, genomen in hartje Kopenhagen, kan u zien dat Heineken daar in het Engels meldt in Amsterdam te zijn "geboren". Het lijkt wel of de bierbrouwer zich voor de eigen taal schaamt. Hoe het ook kan ziet u op de andere foto's. Ze zijn genomen in Helsinki, waar in het "Bierhuis Amsterdam" de ene na de andere pint Nederlands

bier wordt getapt. IJskoud en daar hoeft in de noordelijk gelegen Finse hoofdstad (grote delen van het jaar) geen koelkast aan te pas te komen. Alles in deze kroeg is in het Nederlands en dat wordt door de Finnen die er komen, net als het bier, uitstekend gemaakt. Nee het smaakt zelfs naar meer (bier). Dus Nederlandse zakenlieden, als u zich op de buitenlandse (bier)markt begeeft: doe het gerust in uw eigen taal! U zal zien wat voor een succes u ermee zal boeken.

Het bierhuis is gevestigd net om de hoek van het metrostation RUOHOLAHTI / GRÄSVIKEN in Helsinki

In het Bierhuis Amsterdam is alles in het Nederlands

Over Fins gesproken

Voor onze lezers die alles willen weten over hoe men in het buitenland met de eigen taal of talen omgaat, volgt hier enige uitleg over de toestand in het drietalige Finland: 93% van de Finnen heeft als eerste taal het Fins, 6% het Zweeds en 1% de taal van de Samen (ook wel Lappen genoemd). Fins en Zweeds worden gelijkwaardig als rijkstalen behandeld. Wat betreft de taaltoestand in de gemeenten geldt dat wanneer minstens 8% van de bevolking één van deze talen als minderheidstaal heeft (of in de grotere steden, als daar die 8% niet gehaald wordt, in ieder geval meer dan 3.000 personen), deze gemeente tweetalig is. Zo zijn er gemeenten met alleen het Fins, alleen het Zweeds, het Fins en het Zweeds, of het Zweeds en het Fins. De meerderheidstaal staat altijd voorop. In het noordelijk gelegen Lapland zijn er gemeenten met het Fins en het Laps.

Hier spreekt de meerderheid Zweeds, daarom staat die taal voorop

Spoorwegstationsnamen zijn altijd in de beide landstalen Fins en Zweeds, tenminste als er verschillende plaatsnamen bestaan voor de betreffende plaats.

En dan maar denken dat de taaltoestand in België ingewikkeld is! Nou, in Finland weten ze er ook wat van. Zo zijn de leerlingen op de middelbare scholen verplicht om aan het einde van de opleiding een examen in de andere taal met succes af te leggen. Dus Finstaligen moeten Zweeds leren en andersom, anders krijgen ze geen diploma. Dit ingewikkelde taalstelsel biedt ons Nederlandstaligen overigens wel enig voordeel. Wie bijvoorbeeld een stad als Helsinki bezoekt, treft daar tweetalige straatnaamborden aan. De Finse namen zijn (zonder kennis van het Fins) vrijwel onmogelijk te onthouden en uit te spreken, terwijl aan de Zweedse benamingen door ons vaak nog wel een touw is vast te knopen. In het Finse Parlement zetelen op 200 leden, 186 Finstaligen, 12 Zweedstaligen en 2 leden spreken Laps.

Een ding hebben al die Finnen met elkaar gemeen: Ze zijn dol op sauna's. Je vindt ze werkelijk overal en daarbinnen bestaan geen taalproblemen. Er wordt daar namelijk niet gesproken, maar alleen getranspireerd!

En deze Laplandse hond vindt het allemaal wel best

Onwettig Frans op Vlaamse trein

Vrijwel ieder uur vertrekt er vanuit het Centraal Station van Antwerpen een samengestelde trein in de richting van Kortrijk. Het ene deel heeft als eindbestemming het West-Vlaamse

Poperinge en het andere deel het hoofdstation van het Franse Rijsel. In Kortrijk wordt de trein gesplitst. Door de wagenbegeleider worden daar de rijtuignummers met hun bestemmingen, niet alleen in het Nederlands, maar ook in het Frans omgeroepen. Dat is in strijd met de taalwetgeving, aangezien de trein zich in het station van Kortrijk op ééntalig (Nederlandstalig) grondgebied bevindt. Daar is al vaak over geklaagd bij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) te Brussel. De VCT stelde de klagers steeds in het gelijk. Toch blijven de wagenbegeleiders deze fout maken. Het gevolg is dat reizigers die zich in het treingedeelte bevinden dat verder zal sporen naar Poperinge, steeds weer lastiggevallen worden met deze Franstalige berichten. Onze verantwoordelijke voor West-Vlaanderen, Frank Masschelein, heeft hierover op 1 oktober 2021 voor de zoveelste keer een klacht ingediend bij de VCT. Ter zitting van 10 december 2021 kreeg Frank Masschelein wederom gelijk. Door de voortdurende overtredingen en dus het negeren door de wagenbegeleiders van het oordeel van de VCT, zal er nu toch gezocht moeten worden naar anderen middelen om aan het euvel een eind te maken. Onze verantwoordelijke beraadt zich hierover.

Franse brief uit Gent

Frank Masschelein stelde ons ook in kennis van de ontvangst van een in het Frans gestelde brief van de nv. D.A.S. te Gent. Deze brief betrof het antwoord aan hem op een, door hem in het Nederlands gestelde brief. Onze verantwoordelijke is daarover bijzonder ontstemd. Dat is volledig terecht. Wat bezielt een in Gent gevestigde naamloze vennootschap om een Franstalig antwoord te sturen op een Nederlandstalige brief van een Vlaming, woonachtig te Poperinge? Is er op de burelen van de D.A.S te Gent gekte uitgebroken, vragen wij ons af. We herhalen het nog maar een keer: Zulke vreemde vergissingen vinden (zonder uitzondering) alleen plaats in Vlaanderen. Wij hebben nog nooit gehoord van een Waalse onderneming, gevestigd in bijvoorbeeld Charleroi, die een in het Frans gestelde brief van iemand uit, laten we zeggen, Luik heeft beantwoord in het Nederlands.

Hoera, het Engels kan weg uit de EU

Sinds 4 januari is het Keltische Iers een volwaardige officiële taal van de Europese Unie. In naam had deze taal reeds lang die status, maar in werkelijkheid was het nog steeds een aankomende officiële taal van de EU. De reden was dat nog niet alle regelgeving en alle richtlijnen van de Unie naar deze taal waren vertaald. Dat het zo lang heeft geduurd lag aan het gebrek aan hoogopgeleide vertalers, die deze Keltische taal machtig waren en zich daarbij ook nog eens beschikbaar hadden gesteld om het vertaalwerk te verrichten. Slechts ongeveer 200.000 Ieren zijn moedertaalsprekers van het Keltische Iers en nog zo'n twee miljoen anderen kunnen zich er (enigszins) in uitdrukken. Het aantal aan de universiteit afgestudeerden in de Keltische taal en letteren was en is beperkt.

Het heeft dus even geduurd, maar nu is het dan zo ver! Het Iers telt volledig mee in de Europese Unie. Dat betekent, dat als de inwoners van de Ierse Republiek nog enig zelfrespect hebben, zij zich als de wieweerga zullen storten op het goed leren van de "eigen" taal. Dat moet toch binnen enkele jaren kunnen lukken, zou men denken. Daarna heeft de Europese Commissie geen enkele smoes meer in haar uitvluchtendoos zitten om het Engels (ongegrond) te blijven gebruiken als officiële taal der Unie.

Geen enkele huidige lidstaat heeft de Engelse versie van het Europees Verdrag ondertekend en voor de Ierse regering, waarvan de leden natuurlijk allemaal het Keltische Iers machtig zijn, is er geen reden meer om weerstand te bieden aan het verwijderen van het Engels uit de rij van officiële talen, zoals die in de EU-Verdragstekst staan vermeld. Is de Ierse regering daar niet toe bereid, dan kan de Ierse Republiek zich maar beter weer aansluiten bij het Verenigd Koninkrijk en daarmee de Europese Unie verlaten. De Noord-Ierse grenskwestie is dan ook meteen opgelost. Men kan niet van twee walletjes blijven eten: Het is Iers of Engels, niet allebei! Beste Ieren, verlos jezelf (en de EU) van de taal van jullie voormalige onderdrukker en word eindelijk ook eens cultureel onafhankelijk!

Iers verkeersbord in de Keltische taal

Wilt u Engels spreken!

Onze secretaris, Jakob Grit uit Delft betrad onlangs het nieuwe Haagse concertgebouw Amare en werd daar door de medewerkster van het onthaal ongevraagd toegesproken in het Engels. Daar was hij zo ontstemd over dat hij een klacht stuurde naar de directie van deze muziektempel:

"Geachte,

o Afgelopen zondag kwam ik het mooie, nieuwe Concertgebouw Amare aan de achterkant binnen. Daar zag ik op een bord het woord 'kantine' staan. Prima. Het leek alsof je zo door kon lopen. Ik was uit belangstelling op zoek naar eventuele foto's van de zalen.

Een jonge vrouw achter een kleine, geïmproviseerde balie riep me terug. Ik legde kort uit wat ik wilde, waarna ze me vroeg of ik Engels wilde spreken. Dat wilde ik niet. In Nederland en in het bijzonder in de Randstad begint het een vervelende gewoonte te worden om onder meer in de horeca en in de cultuursector 'gemakshalve' personeel aan te nemen dat geen Nederlands kent. 'De mensen die hier komen, verstaan en accepteren toch wel Engels', lijkt de gedachtegang van de directies te zijn. U zou, bij uitstek in de cultuursector, het Nederlands als onderdeel van onze eigenheid moeten omarmen!

Ik vertelde de dame in het Nederlands dat ik geen behoefte had om in het Engels verder met haar te spreken. Ze zei dat ze mijn boodschap begreep, maar er geen rekening mee kon houden en ging mij vervolgens uitleggen wat het toegangsprotocol was. Dat deed zij dus wederom in het Engels, want ze was onze taal helemaal niet machtig. Een gotspe! Personeel in dergelijke functies hoeft echt geen accentloos en volmaakt Nederlands te kunnen spreken, maar volledig Nederlands onkundig is niet aanvaardbaar. De hierboven beschreven taaltoestand is niet alleen onaanvaardbaar, maar er wordt ook een totaal verkeerd signaal mee afgegeven, namelijk dat je als buitenlander helemaal geen moeite meer hoeft te doen om onze taal te leren!

Wanneer ik met een gast binnenkort een concert of ballet in Amare wil bezoeken, wens ik het niet mee te maken dat ik de toegangsbewijzen in het Engels moet bestellen en dat ik bij binnenkomst in het Engels wordt aangesproken. Als dat onverhoopt toch het geval is, zal ik in het vervolg van bezoeken aan Amare afzien en zal ik een vernietigende beoordeling geven met betrekking tot deze gang van zaken.

Ik hoop daarom dat wat zondag gebeurde een incident is geweest en dat Amare in de toekomst met de bezoekers eerst en vooral in de landstaal zal communiceren."

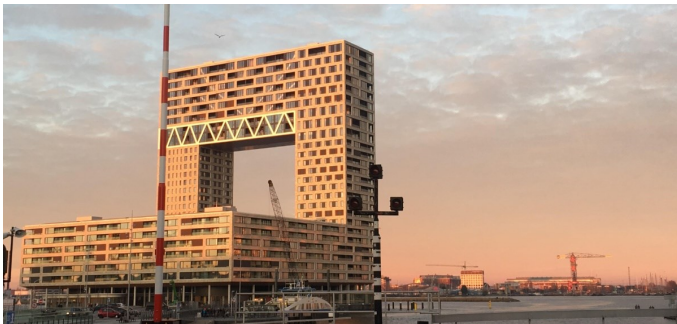
Brief aan Buitenhof

Het benoemen van nieuwe beroepen en functies geschiedt tegenwoordig steeds meer in het Engels. Onlangs kwam er weer zo'n Engelse functienaam voorbij in het televisieprogramma Buitenhof van de NTR. Onze voorzitter Simon Smits klom in de pen:

“Vandaag in de uitzending Het Buitenhof hoorde ik in het gesprek met dokter Marcel Levi het voorstel om in Nederland een ‘Chief Medical Officer/Office’ te benoemen. Dit, omdat er in Groot-Brittannië al zo'n functie bestaat.

Ik vind dat geen goede zaak; als het een gesprek met iemand was geweest, die in Frankrijk had gewerkt, zou dan een Franse naam moeten worden gebruikt? Neen, dus.

Daarom, als er hier in Nederland en zeker in het openbaar bestuur een naam moet worden vastgesteld, dan moet dat een Nederlandse naam zijn. Ik dank u bij voorbaat voor de aandacht voor mijn mening.”

Dossier

De heer Eric Deroover uit Binkom (Vlaams-Brabant) keek onlangs naar een uitzending van het VRT-Journaal en ergerde zich aan de Franse uitspraak van het woord “dossier”, gedaan door de nieuwslezer Wim de Vilder. Hij schreef onderstaande brief:

“In het nieuws vanavond sprak u over een of ander ‘dossier’. Tot mijn verbazing sprak u dat ‘op zijn Frans’ uit. Dit vind ik bijzonder eigenaardig. In Vlaanderen spreekt bijna niemand over een ‘dosjee’, zelfs niet in streektaal. Soms zijn vreemde woorden of leenwoorden nuttig of nodig om iets te omschrijven. Dat leenwoord wordt dan gewoonlijk na een tijdje ‘vernederlandst’. Zo spreken we nu van ‘school’ en ‘venster’ en niet meer van ‘schola’ of ‘fenestra’ zoals de Romeinen.

‘Dossier’ hebben we nu uit het Frans ‘geleend’. In Vlaanderen hebben we dat woord ‘vernederlandst’, maar in Nederland schijnen ze het met dat laatste moeilijk te hebben, en trachten ze het woord op de ‘oorspronkelijke’ wijze uit te spreken, wat meestal uitmondt in het, naar mijn aanvoelen, belachelijke ‘doschjee’ wat in de verste verte niet Frans klinkt. Ik begrijp het nut of de zin niet om in dit geval de slechte gewoonte van de Nederlanders (verbeterd) over te nemen. Er zijn tal van mooie Nederlandse woorden die de Nederlanders wel gebruiken en die wij niet of nauwelijks kennen. Ik stel voor om de goede dingen uit het Nederlandse Nederlands over te nemen en de slechte daar te laten.”

Engelse advertentie

De Haarlem Campus te Haarlem (Noord-Holland) heeft onlangs tot twee maal toe een geheel Engelstalige advertentie geplaatst in het Haarlems Dagblad.

Dat is heel vreemd, want welke Engelstalige die geen Nederlands kent leest er nu het Haarlems Dagblad en welke Nederlandstalige abonnee zit er te wachten op een advertentie in de Engelse taal in zijn krant? Het moet de leiding van deze Campus in de bol geslagen zijn. Stel je voor dat een onderwijsinstelling in Harlem (Manhattan) een Nederlandstalige advertentie in The New York Times zou plaatsen? Dat zou wereldnieuws zijn!

The collage consists of several promotional elements for Haarlem Campus:

- Main Ad:** "Calling all change-makers!" with a background image of a modern building. It includes the Haarlem Campus logo and an "Open Day" badge for the 26th of January, 16:00-17:30. Below it, it says "Future-proof HBO Bachelors".
- Central Text:** "A mind-blowing campus" with a list of features:
 - Student accommodation on campus
 - Coworking with entrepreneurs
 - Six cinemas, bar & restaurant
 It also mentions "Scholarships available!! for March and October 2022 intake".
- Right Side Ads:** Three vertical banners for "Business Psychology", "Creative Media", and "Digital Transformation Management", each with a brief description of the program.
- Bottom Right:** A call to action: "Join us on our open day!" for the 26th of January, 16:00-17:30. It includes a QR code and the website "haarlem-campus.com/open-day".

Woordenlijst Engels-Nederlands

Hieronder volgt een lijst met overbodige Engelse woorden die ons de afgelopen tijd opvielen. De opgenomen vertalingen dienen gezien te worden als een eerste aanzet. Wij houden ons ten zeerste aanbevolen voor op- en aanmerkingen van onze lezers. De vertalingen zijn deels ontleend aan de uitgave 'Op-en-Top Nederlands' en aan de daarmee verbonden zeer nuttige webstek vindpunt.nl.

Woke:	- Betrokken, bewust, geëngageerd (maatschappelijk), waakzaam
Game changer	- Koersverwisselaar, kantelpunt
Brainstorm	- Denkoefening,
Brainstormen	- Beraadslagen
Podcast	- Radio-uitzending op verzoek, internetradio
Boosterprik	- Volgprik, (aanvul(lende) prik, herhaalprik
Runner-up	- De nummer twee (in rangorde), kanshebber
Tool	- Instrument, hulpmiddel
Score	- Resultaat, uitslag
Account	- Registratie, inschrijving
Een account openen	- Zich laten registreren, zich laten inschrijven
Webinar	- Internetlezing
Spoiler	- De afloop (van iets) verklappen
One size fits all oplossing	- Uniforme aanpak, standaard oplossing
Factcheck	- Feitenonderzoek (met name door journalisten)
Factchecken	- (feiten) natrekken
One issue partij	- Themapartij (politiek)
Checks and balances	- Scheiding der machten
Estate planning	- Nalaatplan, verervingsstrategie
Vintage	- Klassiek

Escaleren (anglicisme) > oplopen, uit de hand lopen, stapsgewijs toenemen (conflict), erger worden, heviger worden, in omvang toenemen, uitbreiden

In de politiek is het eerder timing dan toeval > In de politiek is het eerder berekening dan toeval.

De kerstkaart maakt een come-back > De kerstkaart komt weer terug (in gebruik)

De commissie komt met een lijst van do's and don'ts > De commissie komt met een lijst van gedragsregels/ met een lijst van geboden en verboden.

Van onze Antwerpse correspondent:

**De Hogere Zeevaartschool
Antwerpen heet voortaan:
Antwerp Maritime Institute
...zucht.**

STICHTING TAALVERDEDIGING

Postbus 7837, 1008 AA Amsterdam
E-post: info@taalverdediging.nl
Webstek: <http://www.taalverdediging.nl>
Voorzitter: S.P. Smits, secretaris: J.A. Grit,
penningmeester: D.S.P. Mantione,
2e penningmeester: M.C. Heitmeier, lid: M.R. Bas,

Bankrekening:
NL86INGB0007412861

Het begunstigersbedrag met abonnement
Nieuwsbrief is vanaf €15,- per jaar

Stichting Taalverdediging is statutair politiek,
godsdienstig en maatschappelijk neutraal
en ontvangt geen overheidssubsidie.

ISSN: 2211-5013